

maal, som jeg har havt med at foreslaae dem, og Den, som er bekendt med den tidligere, nu bestaaende Lovgivning, vil let see, hvilke Forandringer der fra min Side ere søgte at opnaae. Jeg vil heller ikke bestride, at der kunde være Spørgsmaal om ikke dette Parti saavel som andre Partier af Loven kunde være at udelade for derved at simplificere Sagen. Jeg troer, at Forholdene ordnes bedst ved at medtage disse Udsnit i Forbindelse med den hele nye Ordning eller i alt Fald samtidigt dermed. Noget deraf vil maaskee kunne indlægges under andre nye Love og navnlig under Loven om Sammenlægning af Bøndergods; men man vil derved igjen adsplitte Materien og saaledes fremdeles gjøre den mere og mere forviklet.

Jeg skal endnu kun tillade mig at paapege, at vort Land er navnlig ved de mange smaa Der, vi have, og tildeels ogsaa ved de blandede Districter paa Grændsen af Nørre- og Sønderjylland, saa eiendommelig deelt i mindre Terrainafdelinger, at det vil være meget vanskeligt at faae nogen omfattende Organisation, hvis almindelige Grundtræk vilde kunne passe paa alle disse enkelte Localiteter. Jeg har derfor troet, at en saadan Udskillelse, som jeg har foreslaaet som almindelig Regel mellem Sogne- og Herredscommunen, vilde være uanvendelig paa mange Der og paa andre mindre Grundstykker, som ikke naturlig kunne henføres til noget Herredsdistrict, og at da Sognecommissjonen paa et saadant Sted kan overtage disse Forretninger tillige. Det er for derved at fjerne dem fra Sognecommissjonerne paa andre Steder, at den da skulde henævnes Sogneforstanderskab. Herved vilde da opnaaes en Udskillelse i visse Henseender af disse smaa Bestanddele fra den Forbindelse, hvori de hidtil have staaet med Amtsdistricterne, og som i mange Henseender har paaført dem en Byrde, hvoraf de Vedkommende ikke have havt en tilstrækkelig Fordeel. Noget Lignende har jeg troet at maatte have for sig paa Landet ved Byer, som ere ifærd med at udvikle sig til Kjøbstæder, idet jeg har troet, at der maatte aabnes dem en Afgang til at faae en midlertidig Organisation, forinden de kunde være tjente med den Forsatning, hvori de andre Kjøbstæder befinde sig, og hertil sigte de For-

slag, der i § 92 findes om et Byforstanderskab. Der er foreslaaet en Institution, som ligger midt imellem Kjøbstads- og Herredsforholdet, men som i ethvert Tilfælde skulde ordnes ved Regulativer, saaledes som det ogsaa hidtil har fundet Sted.

Jeg troer saaledes for Diebliffet at kunne gaae over til de enkelte tilbagestaaende Bestemmelser i det sidste Udsnit, og jeg skal da derved gjøre opmærksom paa de af dem, som jeg anseer for mere vigtige. Hertil henregner jeg §§ 178 og 180. Idet Communen erholder en meget forøget Samfundsmagt, bliver det dog tillige nødvendigt, for at betrygge den enkelte Borger i sit Forhold til Communen, at give ham Ret til Appel imod Communen, naar der opstaaer Tvivl om den Raade, hvorpaa Lovgivningen er bleven anvendt imod ham. Jeg har saaledes navnlig troet, at naar der var Spørgsmaal om Vedkommendes Forpligtelse til at erlægge Communeafgiften og ikke om Størrelsen af samme, da var dette et Spørgsmaal, hvis Afgjørelse var ganske analog med andre Administrationsspørgsmaal, og som hørte under vedkommende Ministerium, naar den Paagældende gjorde Fordring derpaa. Det er dette, som er udtalt i § 180, som tillige hjemler den administrative Afgjørelse af Stridsspørgsmaal mellem Communerne indbyrdes, saaledes som det ogsaa hidtil har fundet Sted, f. Ex. med Hensyn til Fattigsforsørgelsen. Forsaavidt saadanne Spørgsmaal ikke ere af en reen privatretlig Character, antager jeg, saaledes som det ogsaa viser sig i andre Lande, at der ad denne Vej bedre vil uddanne sig en systematisk Praxis, end igjennem Domstolens Præjudicater, og at det vil være til stor Lettelse for Communen at faae de foreliggende Tilfælde afgjorte ad denne Vej istedetfor at maatte recurrere til Domstolene. Noget Lignende med Skattepligten omhandles i § 179, nemlig Vedkommendes Forpligtelse til at modtage communale Udævnelser og Valg, hvilken Forpligtelse er paabudt i et meget stort Omfang. Jeg har derfor troet, at det var nødvendigt, at der blev forbeholdt en Afgang til Ministeriet om Spørgsmaal, der i saa Henseende kunde opstaae. Der kunde iøvrigt ogsaa være Tale om, som man har det paa